

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. VII. Vtrum Christi anima per scientiam infusam evidenter cognoverit
mysterium Trinitatis, quoad an est?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

ARTICULUS VII.

Virum Christi anima per scientiam infusam evidenter cognoverit mysterium Trinitatis, quoad an est?

Negativam partem docent Vazquez hic disp. 53, cap. 1. & Lorca disp. 50. Alvarez verò disp. 62. licet cognitionem claram existentia huius mysterij, scientia illi tribuat, dicit tamen eam non esse evidentem, nisi evidentia in attestante.

§. I.

Vera sententia statuitur, & probatur.

Dico tamen, animam Christi, per scientiam inditam, cognoscere mysterium Trinitatis quoad an est, idque evidenter, evidentia non in attestante, sed per speciem infusam, in qua quidditative visionem suam beatam extra Verbum contemplantur. Ita Cajetanus hic art. 1. Ferrariensis 3, contra Gent. cap. 62. Joannes à S. Thoma, Cipullus, Cabrera, & alij Thomistae communiter.

Primam partem huius conclusionis probant Alvarez, & alij ex nostris Thomistis, hoc discursu. Christus, in quantum erat viator, cognovit mysterium Trinitatis, nam ut viator sæpe de illo locus est, ut instrueret Judæos, & ut viator Deum ut trinum oravit, quod sine ejus cognitione præstare non potuit: Sed Christus, in quantum viator, non potuit cognoscere mysterium Trinitatis, nisi per scientiam infusam: Ergo per talem scientiam illud cognovit. Minorem probant, quia fides per quam ceteri viatores mysterium Trinitatis cognoscunt, non erat in Christo; scientia verò beata, Christo ut viatori non competebar, sed ut comprehensori: Ergo quatenus erat viator, mysterium hoc non nisi per scientiam infusam cognoscere potuit.

Hæc tamen ratio non urget, licet enim Christus ut viator Deum ut trinum cognoverit, idque perperam neget Vazquez loco citato n. 7. Dicit tamen potest, hanc mysterij Trinitatis notitiam, elicitam fuisse à Christo, mediante lumine prophetico, quod ipsi ut viatori competebar, non verò mediante scientia infusa, quæ ut infra dicemus, à lumine prophetico distinguitur. Unde hac ratione prætermittitur.

Probatur prima pars conclusionis contra Vazquezem & Lorcam, ratione quam D. Thomas hic art. 1. insinuat. Per scientiam inditam redacta est ad actum omnis potentialitas animæ Christi, non solum naturalis, sed etiam obedientialis, ut ex supra dictis patet: Atqui in anima Christi est potentia obedientialis ad cognoscendum mysterium Trinitatis extra verbum, per scientiam infusam; hæc enim cognitio ex nullo capite repugnare videtur scientiæ inditæ animæ Christi, ut constabit ex solutione argumentorum: Ergo anima Christi per scientiam inditam, extra verbum cognoscit mysterium Trinitatis.

Probatur etiam eadem pars ex fundamentis quæ supra art. 3. statvimus; ibi enim ostendimus, quod anima Christi per scientiam infusam cognoscit quidditative, imò & comprehensive, entia supernaturalia creata: Sed hæc cognitio haberi non potest sine cognitione evidenti mysterij Trinitatis quoad an est: Ergo per scientiam infusam clare cognoscit Christus mysterium illud quoad an est. Minor probatur: Objecta dicentia habitudinem transcendentalem ad Deum

Tom. IV.

A ut unum & trinum, non possunt comprehensive, imò nec quidditative cognosci, nisi simul cognoscatur evidenter per eandem cognitionem Deus ut unus & trinus, quoad an est: Sed entia supernaturalia creata, v. g. visio beatifica, vel actus fidei, dicunt habitudinem transcendentalem ad Deum ut unum & trinum: Ergo non possunt quidditative cognosci, absque eo quod simul eadem cognitione cognoscatur evidenter trinitas personarum, quoad an est. Minor est certa, visio enim beatifica, cum sit cognitio quidditativa Dei, dicit essentialiter habitudinem ad Deum secundum quod est in se, atque adeò ad Deum ut trinum in personis. Major verò inde probatur, quod implicet manifestè rem quæ habitudinem transcendentalem dicit ad aliquem terminum, evidenter sive quidditative cognosci, non cognito evidenter ejus termino, saltem quoad an est.

Quod verò hæc cognitio non fuerit in attestante, sed in specie, indirectè tale mysterium quoad an est repræsentantè, & directè visionem beatificam, probatur contra Alvarez. Cognitio evidens in attestante de mysterio Trinitatis quoad an est, non pertinet ad scientiam inditam: Ergo cognitio evidens quam habuit Christus de mysterio Trinitatis quoad an est, non fuit cognitio in attestante, sed in specie directè ejus visionem beatificam repræsentantè. Consequentia patet, probatur Antecedens. Cognitio evidens Trinitatis solum in attestante, est per medium omnino extrinsecum objecto, videlicet per revelationem divinam: Ergo non pertinet ad scientiam inditam, utpote quæ sicut alia scientiæ procedere debet per medium objecto intrinsecum, alias non esset scientia.

Confirmatur: Decebat quod anima Christi perfectius, subindeque clarius, extra verbum mysterium Trinitatis quoad an est cognosceret, quam ceteri homines: Ergo cum plures ex hominibus habuerint (ut concedit Alvarez) extra verbum in attestante notitiam evidentem illius mysterij, quoad an est, anima Christi debuit perfectius illud extra verbum cognoscere, atque adeò per aliquam speciem, non quidem directè, sed indirectè ipsum repræsentantem, qualis est ea quæ in cognitione suæ visionis beatificæ utebatur scientia ipsi indita.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò contra primam partem conclusionis: D. Thomas hic art. 1. expressè asserit Christum per scientiam infusam non cognovisse essentiam divinam, sed solum per scientiam beatam: At si Christus per scientiam infusam mysterium Trinitatis cognovisset, etiam per illam cognovisset divinam essentiam, cum enim mysterium Trinitatis consistat in eo quod divina essentia in tribus personis subsistat, non potest dari evidens illius cognitio, nisi ipsa Dei essentia evidenter cognoscatur: Ergo juxta D. Thomam, Christus per scientiam infusam non cognovit mysterium Trinitatis, quoad an est. Hoc testimonium ita exaggerat Vazquez, ut dicat Thomistas qui oppositum docent, non legisse Divum Thomam.

Sed mirum est, hunc Authorem ita fuisse hallucinatum, ut sententiam nostram non viderit in D. Thoma, hoc ipso loco quem citat pro se, id est

Hhhh 2

art.

art. 1. huius questionis: Nam ibidem S. Doctor ait Christum per scientiam inditam cognovisse omnia illa quæ per revelationem divinam hominibus innotescunt, sive pertinent ad donum sapientiæ, sive ad donum prophetiæ, sive ad quodcumque donum Spiritus Sancti. Sed manifestum est, per fidem & divinam revelationem, & per donum sapientiæ vel prophetiæ, mysterium Trinitatis à fidelibus & Prophetis cognosci quoad an est: Ergo pariter Christus per scientiam infusam illud agnovit quoad an est. Unde quando Sanctus Thomas à cognitione scientiæ infusæ excipit divinam essentiam, loquitur de cognitione divinæ essentiæ in se, immediata, & intuitiva, quæ solum habetur per scientiam beatam, seu visionem beatificam, non verò de cognitione Dei, & divinæ essentiæ, quoad an est, & mediata, cum per effectus Dei naturales & supernaturales evidenter ostendatur, Deum esse, ejusque natura & attributa manifestentur. Ita explicat S. Thomam Cajetanus hic articulo primo paulò post principium, ubi ait: *Dei essentia excepta est, quia non cognoscitur naturaliter, nec per revelationem; & intelligit revelationis nomine quæcumque influxum speciei cuiuscumque intelligibilis, & per cognitionem divinæ essentiæ, non quæcumque cognitionem, sed visionem illius. Novit siquidem anima Christi per scientiam inditam, divinam naturam multò magis quàm quicunque Philosophus, imò quàm anima preparata, & Angeli naturali cognitione, quoniam clara revelatione novit Deum esse trinum in personis, & alia huiusmodi spectantia ad supernaturalem ordinem, quæ Angelorum naturalem cognitionem excedunt. Sed quia per eam non videbat divinam essentiam, quam per scientiam beatam videbat, idè excepta est cognitio essentiæ à scientia indita.*

128.

Obijcies secundò: Per scientiam inditam solum cognoscuntur illa quæ sunt repræsentabilia per propriam speciem: At mysterium Trinitatis non est repræsentabile per propriam speciem, etiam quod an est: Ergo non cognoscitur à Christo per scientiam inditam. Minor est certa, ut enim in Tractatu de visione beata ostensum est, impossibile est speciem immediate repræsentans Deum, quandoquidem deberet esse ejusdem immaterialitatis cum Deo, & cum ipso univocè convenire. Major verò probatur: De ratione scientiæ inditæ est terminari ad objectum in proprio genere, hoc est non in alio objecto prius cognito: Ergo ea solum per talem scientiam cognoscuntur quæ sunt repræsentabilia per propriam speciem.

129.

Respondeo Majorem esse veram de illis quæ immediate cognoscuntur per scientiam inditam, non verò de illis quæ cognoscuntur mediatè; aliàs neque potuisset anima Christi per hanc scientiam cognoscere ex creaturis Deum ut est unus, quod nullus dixit. Quando verò dicitur, scientiam inditam terminari ad suum objectum in proprio genere, non est sensus, quod per illam solum cognoscantur res per proprias species, & non mediante alio objecto prius cognito; sed quod scientia indita non terminatur ad objectum ut visum in Deo, sicut scientia beata, per quam creaturæ in Deo ut in causa cognoscuntur.

130.

Obijcies tertio: In specie effectus supernaturalis nequit evidenter cognosci per scientiam inditam mysterium Trinitatis, etiam quoad an est: Sed visio beatifica animæ Christi est effectus supernaturalis: Ergo in specie creata talis

visionis nequit Christus evidenter cognoscere Trinitatem, etiam quoad an est. Major probatur: Ut in specie effectus supernaturalis evidenter cognoscatur mysterium Trinitatis, cum præcisè quoad an est, necesse est quod talis effectus dicat habitudinem ad Deum ut trinum: sed habitudinem ad Deum ut trinum, dicitur ad Deum ut unum; cum enim relatio effectus ad Deum fundetur in ipsa sui creatione, seu productione ab illo, Deum solum ut creatorem respicit, subindeque non ut trinum, sed ut unum, quandoquidem vis creativa, cum sit communis omnibus personis, pertinet ad unitatem essentiae: Ergo &c.

Respondeo distinguendo Majorem: In specie effectus supernaturalis ipsum repræsentant solum ut est effectus, nequit evidenter cognosci mysterium Trinitatis, concedo Majorem. In specie effectus supernaturalis, quæ non præferat ipsum solum ut effectum Dei, sed etiam ut objectum dicens habitudinem ad Deum, prout est in se, qualis est species quæ utitur scientia indita animæ Christi ad cognoscendam visionem beatificam, nego. Licet ergo nullus detur effectus Dei, qui illum respiciat, ut trinus, tanquam causam efficientem sui, quædam tamen sunt effectus supernaturales, qui Deum ut trinum tanquam objectum respiciunt, & ad illum dicunt ordinem transcendentelem (sicut visio beata, & actus fidei quo credo Deum esse unum & trinum) qui proinde consequuntur ab anima Christi quidditative & comprehensive, per scientiam infusam cognoscuntur per eandem scientiam evidenter cognoscatur mysterium Trinitatis quoad an est, ut in secunda probatione primæ partis conclusionis declaravimus.

Obijcies quartò cum Alvare contra secundam partem conclusionis: Christus cognovit mysterium Trinitatis evidenter in attestante. Sed talis cognitio non potest nisi ad ejus scientiam infusam pertinere, cum scientia beata tale mysterium evidenter in seipso cognoscatur: Ergo Christus per scientiam inditam cognovit mysterium Trinitatis evidenter in attestante. Major sic probatur & explicatur ab Alvare: Anima Christi perfecte noverat se inter omnes creaturas intellectuales esse supremam, rationis unionis hypostatica, ac proinde à nulla alia creatura se posse illuminari, & per consequens fidebat Deum esse qui ei mysterium Trinitatis, & omnia alia supernaturalia mysteria immediate revelabat, quem aliunde clare noverat nec falli nec fallere posse: Ergo evidenter in attestante cognoscebat mysterium Trinitatis, & omnia alia supernaturalia mysteria: in eo siquidem consistit evidens notitia rei in attestante, ut ex veritate illius qui aliquid revelat, clare & evidenter cognita, manifestè inferatur rem illam quam indicat veram esse, hæc enim cognitio non est evidens rei in seipsa, quam, ut suppono, clare non videt, sed solum in eo à quo revelatur & manifestatur, id est in attestante.

Respondeo, concessa Majori, negando Minorem, cognitio enim mysterij Trinitatis evidens in attestante, seu ratione testimonij divini illius revelantis & testificantis, non pertinet ad scientiam infusam, sed ad lumen propheticum, cum sit per medium omnino extrinsecum objecto, videlicet per revelationem divinam, sicut supra dicitur.

dicebamus, cognitionem futurorum contingen-
tium in testimonio Dei dicentis, & revelantis
ea, non procedere à scientia supernaturali Chri-
sto infusa, sed à lumine prophetico, quod à lu-
mine gloriæ, & à scientia infusa distinguitur,
per hoc quod lumen gloriæ creaturas in divina
essentia ut in causa cognoscit, scientia infusa il-
las in seipso contempletur, lumen autem pro-
pheticum testimonio Dei extrinseco innitur.

§. III.

Corollaria precedentis doctrinæ.

134. **E**X dictis colligitur primò, objectum scientiæ
infusæ animæ Christi esse ens creatum, pro-
ut in se supernaturaliter cognoscibile.

Patet hoc corollarium: Nam scientia infusa
animæ Christi attingit omne ens creatum su-
pernaturaliter in seipso: Ergo sub aliqua ra-
tione omni enti creato communi: Sed non
est alia assignabilis, nisi ratio entis creati ut co-
gnoscibilis in se supernaturaliter: Ergo hæc
est objectum specificativum scientiæ infusæ ani-
mæ Christi.

135. Colligitur secundò, scientiam per se infu-
sam animæ Christi esse unum specie habitum:
Nam ut ait S. Thomas in 3. dist. 14. quæst. 1.
art. 3. quæstionum. 4. ad 3. *Non qualibet specierum
diversitas facit habitum diversum, aliis oportet,
quid, quot sunt res, tot essent scientiæ; sed diversitas
specierum, quæ non reducuntur ad eundem modum
cognitionis secundum genus: Sed diversitas speci-
erum infusarum animæ Christi reducitur ad e-
undem modum cognitionis secundum genus,
nempe ad modum cognoscendi supernaturali-
ter ens creatum in seipso, cum ratio entis crea-
ti, ut cognoscibilis in se supernaturaliter, sit ob-
jectum scientiæ infusæ animæ Christi, ut superi-
ori corollario dicebamus: Ergo scientia infusa
animæ Christi est unus specie habitus. Nec ob-
stat quod S. Thomas hic art. 6. ad finem cor-
poris sic dicat: Et ideo scientia indita animæ Chri-
sti sit distincta secundum diversos habitus; loquitur
enim de scientia infusa, non pro eo quod dicit
in recto, sed pro eo quod importat de connota-
to, & in obliquo, species scilicet intelligibiles
concurrentes objectivè, ut exponunt Medina,
Aravius, & alij recentiores Thomistæ ex Ber-
gomeni in tabula aurea dubio 12. & 16. ubi
hæc distinctione conciliat id quod D. Thomas
ait hic art. 6. cum eo quod in 3. lib. sententia-
rum docuerat.*

136. Colligitur tertio, scientiam infusam animæ
Christi distingui à lumine gloriæ, à lumine pro-
phético à nostra Theologia, & ab habitu pru-
dentis supernaturalis.

Probat brevis: Habitus & potentia di-
stinguuntur per objecta: Sed objectum scientiæ
infusæ animæ Christi distinctum est ab objectis
predictorum habituum: Ergo ab illis essentiali-
ter distinguitur. Major patet, Minor probatur.
Objectum luminis gloriæ est divina essentia ut
in se clarè & intuitivè cognita: objectum lumi-
nis prophetici est ens supernaturale cognosci-
bile ratione divini testimonij, seu revelationis
Dei evidenti, vel obscuræ: objectum Theolo-
giæ est Deus, ut subsans revelationi virtuali &
mediatæ: prudentia verò infusa circa agibilia ut
proprium objectum versatur: Sed ens creatum
prout in se supernaturaliter cognoscibile ab
illis objectis distinguitur: Ergo objectum
scientiæ infusæ animæ Christi distinctum est ab

A objecto luminis gloriæ, luminis prophetici,
Theologiæ, & prudentiæ supernaturalis.

Colligitur quartò, scientiam infusam animæ
Christi non fuisse discursivam quoad acquisiti-
onem; bene tamen, quantum ad usum,
potuisseque intellectum Christi eam uti discurs-
tendo.

Prima pars huius corollarij patet, cum enim
hæc scientia fuerit divinitus indita, ideoque infu-
sa appelletur, non fuit acquisita per discursum,
nec inventionem humanam comparata. Secunda
verò, quam Suarez, Vazquez, Delugo, & alij
Recentiores negant, est D. Thomæ hic art. 3. ubi
docet, quod licet hæc sententia non fuerit discursiva
quoad acquisitionem, fuit tamen discursiva
quoad usum, & quod intellectus Christi eam
uti potuit discurrendo. Ratio etiam id suadet:
Discursus enim consistit in diversis cognitionibus,
quarum una ex alia deducitur: Sed licet anima
Christi per habitum scientiæ infusæ potuerit
intelligere modò, quo intelligunt Angeli,
nempe uno actu cognitionis, essentiam & propri-
etates, quæ representantur per unam speci-
em infusam; quia tamen iste habitus fuit quoad
usum illius voluntati subiectus, potuit pro vo-
luntatis arbitrio illo utendo elicere unam cog-
nitionem non adæquatam cum representatione
speciei, per quam sola essentia cognosceretur, &

C aliam ad solas proprietates terminatam; & con-
sequenter potuit essentiam & proprietates di-
stinctis cognitionibus, quarum una ex alia dedu-
citur, intelligere: Ergo potuit anima Christi uti
scientiæ infusæ discurrendo. Unde licet in Ange-
lis sit unicus duntaxat modus intelligendi uno
discursu, qui modus, cum sit necessarius, non po-
test immutari; tamen in Christo est duplex mo-
dus intelligendi per scientiam infusam; ut enim
convenit cum Angelis, habet eundem intelli-
gendi modum; in quantum verò homo & via-
tor, habet modum connaturalem intelligendi
naturæ humanæ, nempe cum discursu, potestque
alterutrum eligere, & illo uti per scientiam in-
fusam. Unde Matth. 22. probavit discurrendo
se majorem esse Davide, dicens: *Quomodo si filius
eius est, vocat eum Dominum, &c.* Qui discursus non
potuit esse nisi à scientia infusæ, cum per scientiam
acquistam anima Christi mysteria super-
naturalia non cognoverit.

D Dices: Per speciem immediatam objecti,
non potest illius cognitio ex alia cognitione deduci:
Sed Christus per habitum scientiæ infusæ,
omnia illius objecta cognovit per species im-
mediatas illorum, cum per talem scientiam res
creatas extra verbum in seipso cognosceret:
Ergo non potuit utendo habitu scientiæ infusæ,
unam cognitionem ex alia deducere, nec proinde
discurre.

E Respondeo negando Minorem, & ad illius
probationem dico, quod licet Christus per scientiam
infusam res creatas extra verbum cognosceret,
subindeque eas cognosceret immediatè immediatione
excludente essentiam divi-
nam, ut medium, non tamen per exclusionem
omnis medij; species enim quæ Christus per scientiam
infusam cognoscit essentiam substantiæ
creatæ, habet rationem medij, in quo & per quod
cognoscit proprietates quæ ab illa profluunt;
unde licet tales proprietates quidditative, & ut
sunt in se, per talem scientiam cognoscantur,
non tamen sunt per se notæ, sicut ipsa essentia,
sed per aliud, nempe per essentiam, cujus sunt

Huiusmodi; pro-

proprietates; alioquin per habitum scientiæ infusæ Christus nullum objectum scientificæ & demonstrativæ cognosceret, subindeque talis habitus non esset scientia, sed intelligentia, seu habitus primorum principiorum, qui solum veritates indemonstrabiles, & medio carentes attingit.

139. Colligitur quintò, Christum per scientiam infusam potuisse intelligere sine conversione ad phantasmata, vel cum conversione ad illa, pro voluntatis arbitrio.

Probatur: Christus habebat duplicem modum intelligendi, alterum communem Angelis & Beatis, ut comprehensor; alterum communem hominibus, ut viator: Atqui per primum erat omnino independens à phantasmatibus; tùm quia habebat species infusas à Deo, sicut Angelis; tùm etiam quia habebat dominium supra suum corpus, ut Beati: Ergo ex eo capite non debebat necessariò uti phantasmatibus. Similiter ut viator habebat communem modum intelligendi cum alijs hominibus, ut èndò sensibus & phantasmatibus: Ergo ex eo capite poterat se convertere ad phantasmata, ut in ipsis rebus velut in speculis & exemplis videret, quæ per scientiam infusam cognoscebat.

140. Confirmatur: Quia scientia per se infusa, etsi supernaturalis sit, fuit tamen in modo operandi proportionata naturæ humanæ, & modo naturalis cognoscendi intellectus humani, qui est per discursum intelligere, potuit Christus illà uti discurrendo, ut præcedenti corollario ostensum est: Atqui etiam modus connaturalis intelligendi animæ corpori unitæ est intelligere speculari phantasmata, & convertendo se ad illa: Ergo eadem ratione Christus potuit uti scientiâ infusâ convertendo se ad phantasmata. Quod ut magis percipiatur, & argumento, quod in contrarium fieri posset, occurratur,

141. Notandum est cum D. Thoma in 3. dist. 14. qu. 1. art. 3. quaestione 3. quod intellectus habet se ad phantasmata dupliciter: Vno modo sicut accipiens à phantasmatibus scientiam, quod est in illis, qui nondum scientiam habent secundum modum, qui est à rebus ad animam. Alio modo secundum motum, qui est ab anima ad res, in quantum phantasmatibus utitur quasi exemplis, in quibus inspicit quod considerat; cuius tamen scientiam prius habebat in anima. Quamvis ergo scientia infusa animæ Christi non posset primò modò à phantasmatibus dependere, cum ab illis non posset species accipere, eò quod species tali scientiæ deservientes habitæ sint per infusionem; benè tamen secundò modò, potuit enim Christus uti tali scientiâ ponendo species super phantasmata, & in ipsis phantasmatibus objectum sensibile inspicendo, quod alias in seipso poterat per tales species cognoscere. Sicut ille qui potens aliquod objectum videre in seipso, voluntariè visum ad speculum applicat, illudque in speculo intuetur.

142. Colligitur sextò, scientiam infusam animæ Christi non fuisse semper in actuali consideratione omnium objectorum, ad quæ poterat se extendere, imò nec fuisse necessariò cum cognitione actuali alicujus objecti conjunctam; quia licet talis habitus esset supernaturalis & infusus, fuit tamen voluntati humanæ Christi, quantum ad usum subiectus; eo modo quo habitus charitatis, licet sit supernaturalis, subditur tamen nostræ voluntati quantum ad applicationem & usum; unde sicut habitu charitatis uti-

mur quando volumus, & quantum volumus, ita & anima Christi utebatur scientiâ infusâ quando volebat, & per ipsam ea solum objecta considerabat, ad quorum considerationem illam applicabat.

Colliges septimò, scientiam infusam Christi esse quidam superiorem scientiâ Angelorum, non solum quantum ad claritatem & certitudinem, sed etiam quantum ad numerum scientiarum, cum per eam Christus cognoscat plura mysteria gratiæ, & futura contingentia, nec non occulta cordium cogitationes, quæ Angelis non revelantur, ut constat ex dictis art. 4. Est tamen scientiâ Angelicâ inferiorem, quantum ad modum cognoscendi qui est naturalis animæ humanæ, nempe modum cognoscendi per discursum, & per conversionem ad phantasmata, ut ait Thomas art. 4. & quantum ad species quibus utitur, quia, ut idem S. Doctor art. 6. docet, species animæ Christi infusæ, sunt minus universales, quam species Angelis indicæ: quia sunt connaturaliter intellectui humano Christi, qui non est ita perfectus sicut intellectus angelicus.

DISPUTATIO XVIII.

De scientia Christi acquisita.

Ad quæst. 12. D. Thoma.

Postquam S. Doctor de scientia beata & infusa animæ Christi disseruit, ut totum de scientia Christi Tractatum perfolvat, agitur de scientia à Christo acquisita, circa quam pauca occurrunt, articulis sequentibus discutienda.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum præter scientiam beatam, & infusam, constituenda sit in anima Christi Domini scientia per se acquisibilis?

§. I.

Quibusdam præmissis conclusio affirmativa statuitur.

Notandum primò: quod scientia per se acquisibilis illa dicitur, quæ tamen de facto à Deo aliquando infundatur (qualiter omnes scientias naturales fuisse Adamo in primo conditionis instanti infusas, docet D. Thomas 1. p. qu. 94. art. 3.) per se tamen & connaturaliter per nostris actibus acquiri; ad differentiationem scientiæ infusæ per se, cui vel repugnat esse: tialiter nostris actibus acquiri, vel licet possit de potentia absoluta illis effici, per se tamen & connaturaliter perit per infusionem haberi.

Notandum secundò: hic solum nos inquirere, an in Christo fuerit scientia quæ per se & ex natura sua ab homine acquisibilis est. Utrum vero Christus eam per accidens habuerit per infusionem, sicut Adamus: vel illam de facto propriis actibus sibi comparaverit, sicut nos eam acquirimus, dicemus articulo sequenti. His præmissis, pro resolutione difficultatis propostæ,

Dico breviter: constituenda est in anima Christi Domini scientia ex genere suo acquisita. Ita communiter docent Theologi cum S. Thoma supra quæst. 9. art. 4. excepto Richardo; licet &